

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ในการดำเนินวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ (3 phases) ดังนี้

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 (phase 1) เป็นการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 ที่กำหนดไว้ว่า “เพื่อศึกษาความต้องการที่แท้จริงทางด้านการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา (ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา) ในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” เพื่อนำผลการวิจัยในระยะนี้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การสำรวจ (Survey Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคลแบบเจาะลึก (Individual In-depth Interview)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ประกอบด้วยกลุ่มประชากร 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาอันได้แก่ ครู /อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรสายสนับสนุน ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งที่เป็นโรงเรียนของรัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไว้บ้างแล้ว (เช่น การเข้าร่วมโครงการ Sister School และ Buffer School) ในภูมิภาคต่างๆทั้ง 4 ภูมิภาคและ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มนักวิชาการอาวุโสที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ผู้บริหารในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ และผู้บริหารในสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ที่เป็นผู้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากกลุ่มประชากรดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา อันได้แก่ ครู /อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรสายสนับสนุนในโรงเรียนภาครัฐและเอกชนตามที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มประชากรดังกล่าวข้างต้น

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการคัดเลือกโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไว้บ้างแล้ว (เช่นการเข้าร่วมโครงการ Sister School และ Buffer School) ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภูมิภาคละ 2 โรงเรียน (โรงเรียนรัฐบาล 1 โรงเรียนและโรงเรียนเอกชน 1โรงเรียน) รวมทั้งหมด จำนวน 10 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียนดังกล่าว จำนวนตัวอย่างในโรงเรียนรัฐบาล 571 คน เก็บข้อมูลได้จริง 261 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 โรงเรียนเอกชน จำนวน 446 คน เก็บข้อมูลได้จริง 374 คน คิดเป็นร้อยละ 83.86 รวมจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 1017 คน เก็บข้อมูลได้จริง 635 คน คิดเป็นร้อยละ 62.44 (รายชื่อโรงเรียนและจำนวนบุคลากรกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก)

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มนักวิชาการอาวุโสที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดจำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า 30 คน (รายนามนักวิชาการอาวุโสที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก)

กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ผู้บริหารในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ ผู้บริหารในสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ที่เป็นผู้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามจำนวนผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่จริง โดยกำหนดผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการสำนักขึ้นไป (รายชื่อผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก)

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ก. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อกระทงคำถามทั้งคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด ในส่วนของคำถามปลายปิด ข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่าที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ระดับ ตามระดับความต้องการและระดับการประเมินตนเอง ข้อมูลจึงมีลักษณะเป็นช่วงมาตร (Interval Scale) ที่เป็นมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale)

เนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดตัวแปรลักษณะทางชีว-สังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน) จำนวน 8 ตัวแปร โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่มีอยู่แล้วและเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดตัวแปรความต้องการที่แท้จริงทางด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 เป็นแบบวัดตัวแปรคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ลักษณะของข้อคำถามในตอนที่ 2- 4 เป็นคำถามปลายปิด ข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่าที่มีคำตอบให้เลือกตอบ 4 ระดับ ตามระดับความต้องการและระดับการประเมินตนเอง ข้อมูลมีลักษณะเป็นช่วงมาตร (Interval Scale) ที่เป็นมาตรประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale)

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม แบบสอบถามชุดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพว่าได้มาตรฐานโดยได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามชุดนี้มีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน และนำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีของ Cronbach (Cronbach' alpha (α) coefficient) ตามแบบสอบถามแต่ละส่วนโดย ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

(1) ความต้องการที่แท้จริงทางด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของบุคคลทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.95

(2) ศักยภาพของทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.96

(3) คุณลักษณะของทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.90

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะและเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview Guide) เพื่อใช้วัดตัวแปรความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาการอาวุโส เกี่ยวกับศักยภาพและคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณลักษณะของบุคลากรในการพัฒนาการศึกษาใน

ประชาคมอาเซียน รวมทั้งตัวแปรแนวทางการจัดทำหลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (Validity) แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพว่าได้มาตรฐานทางด้านความตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ที่อิงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาอาเซียน

ค. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

ลักษณะและเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structure Interview Guide) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (Validity) แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพว่าได้มาตรฐานทางด้านความตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ที่อิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามโดยอิสระ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์รายบุคคลแบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลที่ได้รับจากการวิจัยระยะที่ 1

ได้ข้อมูลสำคัญที่ใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ที่ตรงตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาบุคลากรกลุ่มดังกล่าวอย่างแท้จริง

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 (Phase 2) เป็นการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน บนพื้นฐานของข้อมูลจากการวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 ที่กำหนดไว้ว่า “เพื่อพัฒนาหลักสูตรมาตรฐาน พร้อมทั้งคู่มือการใช้หลักสูตร Intensive Training Program for Educational Resources Development สำหรับทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อม และ/หรือมีความต้องการที่จะเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้ภูมิปัญญาของนักวิชาการอาวุโส” โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Developmental research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มนักวิชาการอาวุโสที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ที่มีความสนใจและมีประสบการณ์ในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มนักวิชาการอาวุโสที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากประชากรกลุ่มที่ 1 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดจำนวนตัวอย่าง 10 คน (สำหรับวิพากษ์ร่างหลักสูตรฯ)

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ที่มีความสนใจและมีประสบการณ์ในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากประชากรกลุ่มที่ 2 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดจำนวนตัวอย่าง 30 คน สำหรับการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม (Focus Group)

วิธีดำเนินการ

การยกร่างหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐาน สำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน บนพื้นฐานของข้อมูลจากการวิจัยระยะที่ 1 ตามหลักการทางวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร
ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นที่ได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรได้แก่

- (1) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- (2) สถานการณ์ความเป็นจริงในการพัฒนาตามนโยบายและยุทธศาสตร์ (ดังกล่าวในข้อ 1) เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าได้ดำเนินการพัฒนาไปแล้วอย่างไร จะต้องสร้างหลักสูตรสำหรับการพัฒนาต่อไปอย่างไร

- (3) ข้อมูลจากผลการวิจัยในระยะที่ 1 ประกอบด้วย

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพและความต้องการของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข. ข้อมูลความคิดเห็นของนักวิชาการอาวุโสเกี่ยวกับ ศักยภาพที่สำคัญ จำเป็น และคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานสำหรับพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการนำผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวคิดและตัวชี้้นำในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่จะบอกว่า ภายหลังจากที่บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการอบรมตามหลักสูตรนี้แล้ว จะต้องมีความรู้และคุณลักษณะตามมาตรฐานในการจัดการศึกษาอาเซียนในระดับใดที่ยอมรับได้ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสามารถจัดการศึกษาตามมาตรฐานอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับที่ยอมรับได้ โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิงเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาอาเซียน และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนี้จะเป็นตัวชี้นำ หรือตัวกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่บุคลากรทางการศึกษาจะต้องได้รับ

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกและจัดเนื้อหาหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้ จะต้องกำหนดบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จัดกระทำไว้ (ในข้อ 1) และต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ในกรณีนี้ ได้กำหนดกรอบเนื้อหาหลักสูตรไว้ดังนี้

ก. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ประกอบด้วย

- (1) ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะภูมิประเทศ ระบบนิเวศ ภูมิอากาศ ผลกระทบจาก พลังธรรมชาติ ต่างๆ การเชื่อมโยงโลก ภูมิภาคอาเซียนและท้องถิ่นแต่ละประเทศ

- (2) ประชาชน กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกทางวัฒนธรรม รัฐบาลและพลเมือง สุขภาพ ความปลอดภัย ศาสนา ความเชื่อ ปรัชญา ค่านิยม รูปแบบการปกครอง แง่คิดเกี่ยวกับโลก เทคโนโลยี การยอมรับและการ

ปรับตัวของประชาชนอาเซียน รวมทั้งการเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลายของอาเซียน ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนและมีอิทธิพล ต่อวัฒนธรรมและความเชื่อ การตระหนักรู้และชื่นชมในความแข็งแกร่งที่ปรากฏในความเหมือนและ ลักษณะเฉพาะของคนในอาเซียน และการส่งเสริมความเสมอภาคและความยุติธรรมในการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนร่วมกัน ได้แก่ การปลูกฝังหลักการของ ความยุติธรรมและความเสมอภาค การให้เครื่องมือและแนวทางแก่ผู้เรียน (ทางด้าน วิทยาศาสตร์ การเมือง และปรัชญา) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่ซับซ้อน และตอบสนองอย่างเหมาะสม

ข. การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย

- (1) ลักษณะและมาตรฐานสถานศึกษาอาเซียน
- (2) รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาอาเซียน
- (3) รูปแบบและวิธีการทำงานร่วมกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน การตระหนักถึงความกดดันต่อทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดและการเพิ่มจำนวนประชากร และ การนำไปใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การสร้าง แรงบันดาลใจให้ทุกคนสามารถทำงานร่วมกัน ทั้งในชุมชนและนอกชุมชน เพื่อการสร้าง อนาคตที่มั่นคง สันติสุขและยั่งยืนของอาเซียน
- (4) การเตรียมบุคลากรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้งในการบริหารจัดการ การสร้างเครือข่าย และการเรียนการสอน

ค. การใช้สื่อเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน การเลือกรับสื่อและกักตุนสื่อ

ง. การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาเข้าสู่อาเซียน โดยการบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางของประเทศ และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาอาเซียนของประเทศไทย ซึ่งมีหลายรูปแบบเช่น Sister School, Buffer School หรือรูปแบบอื่นๆที่บุคลากรของสถานศึกษาสามารถสร้างขึ้นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

จ. การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถและคุณลักษณะตามมาตรฐานอาเซียนและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานอาเซียน

ฉ. การจัดการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในอาเซียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจในเรื่องเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง

ในการจัดทำเนื้อหาของหลักสูตร ได้จัดทำเป็น โมดูล (Module) บรรจุลงในแผ่นซีดี (CD) ในลักษณะที่เป็นสื่อประสม (Multi-media)

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทาง/วิธีการจัดการเรียนการสอนและสื่อ เป็นการกำหนดแนวทาง วิธีการกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติของบุคลากรทางการศึกษาและ เนื้อหาสาระของหลักสูตรซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ในกรณีนี้ ได้กำหนดแนวทาง วิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักการของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาเป็นแหล่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการเรียนรู้ฝึกฝนด้วยตนเอง ส่วนสื่อประกอบหลักสูตรได้จัดทำสื่อผสมและบรรจุลงในแผ่นซีดี เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ของบุคลากรทางการศึกษา

ขั้นที่ 5 กำหนดแนวทาง/วิธีการประเมินผล ประกอบด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการและเครื่องมือในการวัด ประเมิน ความก้าวหน้าและผลลัพธ์การเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาทั้งในระหว่างการอบรม (Formative Evaluation) และเมื่อสิ้นสุดการอบรม Summative Evaluation) โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงของบุคลากรทางการศึกษา

ในกรณีนี้ เน้นการประเมินผลงานที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ ควบคู่ไปกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ได้ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

ก. การสัมมนาวิพากษ์หลักสูตรโดยนักวิชาการอาวุโสซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มที่ 1) เพื่อตรวจสอบและประเมินหลักสูตรในด้านความถูกต้องของหลักสูตร

ข. การสัมมนาและสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาและ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา (กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2) เพื่อให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ได้จริง

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน จากผลการสัมมนานักวิชาการอาวุโสและผลการสนทนากลุ่มบุคลากรทางการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลที่ได้รับจากการวิจัยระยะที่ 2

ได้หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาผู้ที่ ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนที่ผ่านการตรวจสอบและประเมินคุณภาพหลักสูตรแล้ว มีความพร้อมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาได้ทันที ซึ่งเป็นหลักสูตร Intensive Training Program for Educational Resources Development ดังรายละเอียดที่เสนอไว้ในบทที่ 4

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 3 (Phase 3) เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และการติดตามผลการใช้หลักสูตร เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 ที่กำหนดไว้ว่า “เพื่อนำหลักสูตร Intensive Training Program

for Educational Resources Development ที่ได้พัฒนาขึ้นไปดำเนินการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา ตามข้อกำหนดของหลักสูตร” และวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ที่กำหนดไว้ว่า “เพื่อติดตามผลการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา จากการใช้หลักสูตร Intensive Training Program for Educational Resources Development” โดยมีการดำเนินการดังนี้

การทดลองใช้หลักสูตรฯ

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงทดลองในสภาพการณ์จริง (Field Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการวัดก่อน - หลังการทดลองและติดตามผล 5 สัปดาห์ (One Group Pretest – Posttest and 5 Weeks Follow-up Design) ในที่นี้ กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาทั้งโรงเรียนของโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา อันได้แก่ ครู /อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนภาครัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 อย่างละ 1 โรงเรียน ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดในโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียนดังกล่าว

โรงเรียนของรัฐที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตรในครั้งนี้คือ โรงเรียนพรหมานุสรณ์ อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 105 คน

โรงเรียนเอกชนที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตรในครั้งนี้คือ โรงเรียนเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 60 คน

ข้อจำกัดของการทดลองใช้หลักสูตร เนื่องจากการทดลองใช้หลักสูตรในครั้งนี้ได้ทดลองในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาแบบเจาะจง คือบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชน โดยที่สถานศึกษาที่เลือกมานั้นมีความต้องการที่จะพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งแสดงถึงความพร้อมและความต้องการในการพัฒนา ทำให้การทดลองใช้หลักสูตรได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

เครื่องมือและวิธีการ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตรฯ ครั้งนี้ มี 2 ชุด คือ

1. **เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง** คือหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนา ทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นผลการวิจัยระยะที่ 2

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** ประกอบด้วยแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์จากการได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรฯ ประกอบด้วย

ก. แบบทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฯ (Pre test)

ลักษณะและเนื้อหาของแบบวัด เป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของบุคลากรทางการศึกษา

ในการจัดการมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนแบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน เพื่อใช้วัดตัวแปรที่สำคัญ 3 กลุ่ม คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดตัวแปรลักษณะทางชีว-สังคม ของบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 9 ตัวแปร โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่มีอยู่แล้วและเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดตัวแปรความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 30 ประโยค มีเนื้อหาที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ และศักยภาพของคนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ละประโยคมีมาตร 3 หน่วยประกอบ คือ ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง และไม่แน่ใจ ผู้ตอบจะเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่แน่ใจได้ 0 คะแนน ผลรวมของคะแนนมากแสดงว่ามีความรู้มาก

ตอนที่ 3 แบบวัดตัวแปรการปฏิบัติจริงในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 30 ประโยค มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะและศักยภาพของคนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ละประโยคมีมาตร 4 หน่วยประกอบ จาก ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อยและปฏิบัติน้อยที่สุด ผู้ตอบจะเลือกตอบตามที่ได้ปฏิบัติจริงจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว ผลรวมของคะแนนมากแสดงว่ามีการปฏิบัติมากในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

แบบวัดความรู้ ได้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าอำนาจจำแนก โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 105 คน และนำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีของ Kuder Richardson (KR 20) และคัดกรองเฉพาะข้อที่มีคุณภาพสูงมาใช้เป็นแบบวัด ได้ค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.87 มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) อยู่ระหว่าง 0.22 – 0.80

แบบวัดการปฏิบัติจริงในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 105 คน และนำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีของ Cronbach (Cronbach' alpha (α) coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.89

ข. แบบทดสอบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการจัดการเรียนการสอน (ใช้วัดก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฯ)

ลักษณะและเนื้อหาของแบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่า จำนวน 12 ข้อ มีเนื้อหาที่เป็นแนวคิดสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร การบริหารและการจัดการเรียนการสอน แต่ละประโยคมีมาตร 3 หน่วยประกอบ คือ ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง และไม่แน่ใจ ผู้ตอบจะ

เลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่แน่ใจได้ 0 คะแนน ผลรวมของคะแนนมากแสดงว่ามีความรู้มาก

ค. แบบทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฯ (Pre test)

ใช้สำหรับการทดสอบภายหลังการทดลองใช้หลักสูตร (การเข้าร่วมอบรม) เสร็จสิ้นทันที มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบดูว่า หลังจากที่ได้ให้การอบรมไปแล้ว ได้ช่วยให้บุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการอบรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนในระดับใด เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการเตรียมบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ลักษณะและเนื้อหาของแบบทดสอบ เป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า 30 ประโยค มีเนื้อหาที่บูรณาการความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะและศักยภาพของคนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ละประโยคมีมาตร 3 หน่วยประกอบ คือ ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง และไม่แน่ใจ ผู้ตอบจะเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่แน่ใจได้ 0 คะแนน ผลรวมของคะแนนมากแสดงว่ามีความรู้มาก

การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

ได้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าอำนาจจำแนก โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 105 คน และนำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีของ Kuder Richardson (KR 20) และคัดกรองเฉพาะข้อที่มีคุณภาพสูงมาใช้เป็นแบบวัด ได้ค่าความเชื่อมั่น (r) เท่ากับ 0.90 มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) อยู่ระหว่าง 0.34 – 0.80

วิธีการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร

ใช้การดำเนินการทดลองในสภาพการณ์จริงของโรงเรียนที่คัดเลือกมาเป็นพื้นที่วิจัย โดยดำเนินการที่โรงเรียน ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ใช้ระยะเวลาดำเนินการ 2 วัน (14 ชั่วโมง)

การติดตามผลการใช้หลักสูตร

ได้ติดตามผลการใช้หลักสูตรฯ ภายหลังจากการทดลองใช้หลักสูตรในสภาพการณ์จริงแล้ว 5 สัปดาห์ โดยใช้แบบสอบถามติดตามผลการใช้หลักสูตรฯ

ลักษณะและเนื้อหาของแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการเตรียมทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบวัดตัวแปรลักษณะทางชีว-สังคม ของบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 9 ตัวแปร โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่มีอยู่แล้วและเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 การนำความรู้จากการอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 แบบวัดการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่า จำนวน 10 ประโยค มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติในการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเองโดยใช้สื่อประสมจากแผ่นซีดีที่ได้รับ (โมดูล 2) ข้อคำถามแต่ละประโยคมีมาตร 4 หน่วยประกอบ จาก ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อยและปฏิบัติน้อยที่สุด ผู้ตอบจะเลือกตอบตามที่ได้ปฏิบัติจริงจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว ผลรวมของคะแนนมากแสดงว่ามีการปฏิบัติมากในการฝึกฝนภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

2.2 แบบวัดการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่า จำนวน 30 ประโยค มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนานักเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ข้อคำถามแต่ละประโยคมีมาตร 4 หน่วยประกอบ จาก ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อยและปฏิบัติน้อยที่สุด ผู้ตอบจะเลือกตอบตามที่ได้ปฏิบัติจริงจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว ผลรวมของคะแนนมากแสดงว่ามีการปฏิบัติมาก

ตอนที่ 3 แบบวัดผลกระทบจากการเข้าร่วมการอบรม หลักสูตรมาตรฐานสำหรับการเตรียมทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ที่เกิดขึ้นกับบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการอบรม ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นประโยคบอกเล่า จำนวน 16 ประโยค มีเนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรฯ ทั้งผลกระทบต่อนตนเอง และผลกระทบต่อนักเรียน ข้อคำถามแต่ละประโยคมีมาตร 4 หน่วยประกอบ จาก มีผลกระทบมากที่สุด มีผลกระทบมาก มีผลกระทบน้อย และมีผลกระทบน้อยที่สุด ผู้ตอบจะเลือกตอบตามที่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงจากคำตอบในมาตรประเมินค่าดังกล่าว

ตอนที่ 4 แบบประเมินความคุ้มค่าจากการเข้าร่วมการอบรม เป็นการให้บุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรฯ ประเมินว่าการเข้าร่วมอบรมหลักสูตรนี้นั้น มีความคุ้มค่าหรือไม่ อย่างไร ตามข้อเท็จจริงที่ได้รับ

ตอนที่ 5 ความต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม เฉพาะตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งลักษณะของข้อมูลเป็นข้อมูลช่วงมาตร (Interval Scale) ได้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างคือบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 105 คน และนำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ด้วยวิธีของ Cronbach (Cronbach' alpha (α) coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.80 และได้ค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามตอนที่ 3 เท่ากับ 0.79

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้นัดหมายให้บุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรฯ มาตอบแบบสอบถามพร้อมๆกัน ภายหลังจากที่อบรมหลักสูตรฯแล้ว 5 สัปดาห์ โดยให้ตอบอย่างอิสระและเก็บกลับคืนทันทีหลังจากตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงปริมาณรวมกับการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ค่าสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลที่ได้รับจากการวิจัยระยะที่ 3

1. ได้บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนที่มีศักยภาพสูง ที่เชื่อมั่นได้ว่าสามารถจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาอาเซียน
2. ได้แนวปฏิบัติในการนำหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรมาตรฐานสำหรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ในสภาพการณ์จริง และ
3. สามารถขยายผลโดยการเผยแพร่หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรฯให้กับโรงเรียนต่างๆเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน